

Activiteitenverslag 2024

Januari 2024

RADBOUD
KASTEEL

Stichting Kasteel Radboud (SKR) is sinds 1975 actief betrokken bij de openstelling en het toegankelijk maken van Kasteel Radboud te Medemblik. SKR stelt zich ten doel het in stand houden en het optimaal doen functioneren als monument en museum van cultuur en historie van het Kasteel Radboud te Medemblik. Zij is een geregistreerd museum en heeft de status van een culturele ANBI. SKR hanteert de gedragscode Governance Code Cultuur 2019, waarbij gekozen is voor het bestuursmodel. Ook hanteert zij de Code Diversiteit en Inclusie en de Fair Practice Code. Het bestuur bestaat uit drie leden. SKR heeft twee personen in loondienst.

Geen van de bestuursleden ontvangt een vergoeding voor zijn of haar werkzaamheden. Gemaakte onkosten worden aan de leden vergoed. Er is een schema van aan- en aftreden. In de statuten is omschreven wat de regels zijn rondom het aan- en aftreden van het bestuur. Hier zijn ook de afspraken over besluitvorming en verslaglegging terug te vinden.

Bestuursleden en nevenfuncties

Naam	Organisatie	Nevenfunctie
M.T.C. van den Bos	Stichting Monumentenbezit Stichting De Gele Loods K.F. Hein Fonds	Directeur-bestuurder Penningmeester Lid
R. Staats	Stichting Monumentenbezit	Medewerker
E. Blom-Botman	E.B. Finance in Control	Eigenaar

Inhoud

Ontwikkelingen in 2024.....	4
Museale taken	5
Tentoonstelling ‘Fabel – waar gebeurd’	5
Tentoonstelling ‘Omringd door Kastelen’	7
Middeleeuwse Kruidentuin -> het Kruidbos van Kruidje en Billie	8
Project Graventapijt	9
Museale activiteiten voor bezoekers	10
Tentoonstelling ‘De strijd om West-Friesland’	10
Tentoonstelling ‘Omringd door Kastelen’	10
Overige culturele activiteiten	10
Educatieprogramma	11

Ontwikkelingen in 2024

De grootste verandering dit jaar is de overdracht van het beheer van Kasteel Radboud van NED1671 BV aan Stichting Kasteel Radboud. Tegelijkertijd verandert er weinig, Emma Buis, oorspronkelijk van NED1671, is per 1 januari 2024 in dienst getreden van Stichting Kasteel Radboud. NED1671 en SKR werken al een aantal jaar zo nauw samen dat deze vereenvoudiging van de organisatiestructuur een logische volgende stap is.

Met de voortdurende oorlogen in de wereld blijven de kosten stijgen, ook voor Kasteel Radboud. Daardoor is ook dit jaar een prijsverhoging onvermijdelijk. Deze is zo laag mogelijk gehouden. De reguliere entree voor een volwassene is naar € 9,50 gegaan, voor kinderen van 5 t/m 12 jaar is het € 6,50 en kinderen t/m 4 jaar kunnen gratis het museum bezoeken.

Onze gasten hebben zich hierdoor niet laten afschrikken, in 2024 heeft Kasteel Radboud een recordaantal bezoekers mogen ontvangen: 25.200.

Cadeautje: Sam doneert zijn kasteel aan Kasteel Radboud

Museale taken

De museale taken van SKR bestaan uit behoud en beheer van de objecten, de educatie en het doen van onderzoek naar en uitvoering geven aan de vaste en tijdelijke tentoonstellingen. De tijdelijke tentoonstellingen bestaan uit een kortlopende en een langlopende expositie en hebben een looptijd van een tot drie jaar. Alle tentoonstellingen worden volledig in eigen beheer ontwikkeld en uitgevoerd.

De tentoonstellingen van 2024 zijn 'Fabel – waar gebeurd' en 'Omringd door Kastelen', waarbij 'Fabel' in de Kerstvakantie 2024/2025 voor het laatst te zien is.

Daarnaast organiseert SKR verschillende historische evenementen, zoals middeleeuwse kampementen en themadagen rond middeleeuwse ambachten.

Tentoonstelling 'Fabel – waar gebeurd'

'Fabelachtige wezens ontmoeten? Kom alles te weten over de Sammeltjes van Wieringen, de Zuiderzeemeermin, de Draak van Staveren, de Boezehappert, Tientôn Elfrib en de Zeeridder. Deze volksverhalen uit de regio blijken opvallend veel te lijken op volksverhalen uit andere culturen. Iedereen zal hier dus wat in herkennen! Kom kijken en laat je meevoeren in de wondere wereld van fabels.'

Campagnebeeld 'Fabel – waar gebeurd'

Een fabel is een verhaal met een moraal. In de regio van Kasteel Radboud zijn verschillende fabels bekend, al zijn ze hier en daar misschien wat in de vergetelheid geraakt. Sammeltje van Wieringen introduceert je in deze volksverhalen. Luister naar de fabels en blader door de bijbehorende boeken. Daarin vind je niet alleen alles over de achtergrond van ons volksverhaal, je maakt ook kennis met fabels uit andere delen van de wereld met een vergelijkbare boodschap.

De Fabelmuur

De bij deze tentoonstelling horende Fabelmuur is een groot succes. Bij dit interactieve onderdeel kun je een fabelfiguur uit jouw deel van de wereld met het bijbehorende verhaal delen met volgende gasten. Het doel is tweeledig.

Door het laten opschrijven van de eigen fabel worden bezoekers aangemoedigd om oude kennis naar boven te halen. Bovendien wordt bij het lezen van fabels van anderen nog eens benadrukt dat we allemaal niet zo verschillend zijn. En dat is misschien wel de belangrijkste les die we hieruit kunnen leren.

De op deze manier verzamelde volksverhalen komen uit de hele wereld. Het zou zonde zijn om die verloren te laten gaan. Na afloop van de tentoonstelling maken we een selectie uit de ingediende fabels om later te gebruiken in een nieuw project.

Nieuw in 2024: de Fabelbundel

Onze vrijwilligers kregen regelmatig van bezoekers de vraag of de fabels ook in boekvorm te verkrijgen waren. Na aanleiding daarvan is in 2024 de Fabelbundel samengesteld. Hierin staan niet alleen de fabels met het bijbehorende artwork, maar ook alle achtergrondinformatie zoals in de tentoonstelling.

Fabelbundel

Een mooi naslagwerk voor onze gasten om op hun gemak thuis nog eens door te bladeren en te genieten van de prachtige tekeningen. Omdat het hier een relatief kleine (en daarmee dure) oplage betrof, is ervoor gekozen om de Fabelbundel tegen niet meer dan kostprijs plus in de museumwinkel te verkopen.

Tentoonstelling ‘Omringd door Kastelen’

‘Stap in de panorama’s van de vijf kastelen die Graaf Willem II en zijn zoon Graaf Floris V in West-Friesland lieten bouwen. Kom alles te weten over de functies van deze indrukwekkende bouwwerken tijdens hun hoogtijdagen van de dertiende tot en met begin vijftiende eeuw. De panorama’s worden begeleid door verhalen van verschillende personages die bij de kastelen betrokken waren. Met de archeologische vondsten die erbij staan, is de geschiedenis van de kastelen in West-Friesland tastbaar.’

Al jaren spreken we over de West-Friese dwangburchten, zo genoemd vanwege wat het voornaamste doel leek te zijn: het onder de duim houden van de West-Friezen. Met Floris V, graaf van Holland, als bouwer in het achterhoofd, een logische gedachtegang. Totdat uit recent onderzoek van Nancy de Jong-Lambregts en Rob Gruben bleek dat ‘de Vijf’ veel meer waren dan alleen dwangburchten. De kastelen vervulden veel belangrijke functies in de regio.

‘Omringd door Kastelen’ op het Groot Hemelrijck

Zo ontstond ‘Omringd door Kastelen’. In deze tentoonstelling hoor je alles over de burchten van Floris. Dat horen is letterlijk: er is voor gekozen om de meeste informatie te delen door middel van (zoveel mogelijk) historische personages. Waar geen historisch figuur te achterhalen viel, is gekozen voor een functie die zeker bestaan heeft en is daar een fictief karakter aangehangen. Via de audiotour nemen deze personages je mee in hun dagelijks leven op het betreffende kasteel en vertellen je en passant meer over het gebouw en de geschiedenis ervan.

Per burcht is er een panorama gemaakt van het kasteel in zijn hoogtijdagen, op basis van bestaande bronnen. Bezoekers stappen in het panorama en daarmee terug in de tijd. In de vitrines naast de panorama’s zijn objecten te vinden die relevant zijn voor het betreffende kasteel.

‘Omringd door Kastelen’ is te zien tot half april 2026.

Middeleeuwse Kruidentuin -> het Kruidbos van Kruidje en Billie

Na de verdubbeling van de middeleeuwse kruidentuin vorig jaar is er in 2024 een aanvulling gekomen voor kinderen. Zij kunnen op avontuur met Kruidje-Roer-Me-Niet en Billie Bij, die in de kruidentuin wonen. Op het informatiebord in de tuin staat naast Kruidje en Billie een QR-code afgedrukt.

Wie de code scant, komt op de pagina van Kruidje en Billie op onze website. Daar is het avontuur 'Kruidje en Billie en de elfenstoeltjes' te beluisteren. In dit verhaal komen verschillende kruiden voor, waarvan de eigenschappen en het uiterlijk worden beschreven.

Schermafbeelding van Kruidje en Billie in het Kruidbos op de website

Kinderen kunnen deze kruiden zelf zoeken in de kruidentuin. Mochten ze tijdens het bezoek niet in bloei staan: de kruiden zijn ook te vinden met foto's en omschrijving onder het luisteravontuur op de website.

['Kruidje en Billie en de elfenstoeltjes' is in drie talen te beluisteren, naast Nederlands ook in het Duits en Engels.](#) De middeleeuwse kruidentuin is vrij te bezoeken tijdens openingstijden.

Project Graventapijt

In 2024 zijn alle onderdelen van het vijfde en laatste Graventapijt geborduurd. Ook dit jaar zijn er Graventapijt Themadagen geweest, waarbij borduursters in de Ridderzaal aan het tapijt werken en bezoekers vragen kunnen stellen.

Project Graventapijt is in 2020 opgestart. In de middeleeuwen is het bij de adel belangrijk om te laten zien van wie je afstamt, zodat meteen duidelijk is hoe lang jouw familie al aan de macht is. Dat gebeurt met een zogenaamde successiereeks. Het Graventapijt is de successiereeks van de Graven van Holland. Deze reeks, bestaande uit in totaal vijf tapijten, wordt geborduurd door een groep vrijwilligers, waarbij gebruik wordt gemaakt van authentieke borduursteken en materialen.

Het ontwerp is speciaal voor Kasteel Radboud gemaakt door historicus Marius Bruijn. De stijl, vorm en inhoud zijn chronologisch aangepast aan de betreffende perioden, eindigend in de stijl van rond 1300. Meer informatie over dit project en de ontwerpen zijn te vinden in de Gravenkamer van het museum.

Het Graventapijt is een uniek project. Textiel is kwetsbaar en er zijn dan ook maar weinig West-Europese middeleeuwse wandtapijten bewaard gebleven. De bekendste en een van de oudste is het Tapijt van Bayeux. Kasteel Radboud heeft met het Graventapijt het ambacht van deze wandkleden in ere hersteld, zodat de traditie en werkwijze bewaard blijven voor toekomstige generaties. Ons team werkt nu een volgend project uit, waarin de opgedane kennis en vaardigheden worden benut.

Het vijfde en laatste Graventapijt

Museale activiteiten voor bezoekers

Volgens het tentoonstellingsbeleid is het culturele programma van Kasteel Radboud thematisch in lijn met de tentoonstellingen. Hieronder volgt een overzicht van de activiteiten die volgens het museale activiteitenprogramma in 2024 hebben plaatsgevonden. Deze zijn onderverdeeld per tentoonstelling en 'overige culturele activiteiten'.

Tentoonstelling 'De strijd om West-Friesland'

- Boekpresentatie 'Bloedlijn' met interview Simone van der Vlugt (6 april)
- Graventapijt Themadag (8x per jaar)

Tentoonstelling 'Omringd door Kastelen'

- Middeleeuws Kampement (18 t/m 20 mei en 27 & 28 juli)
- Valkenier op het kasteelplein (wekelijks in de zomervakantie, 7x in totaal)
- Uilenworkshop (4x, verspreid over verschillende schoolvakanties)
- Lucetten (8x, verspreid over het jaar)

Oud-Hollandse Spelletjesdag op het kasteelplein

Overige culturele activiteiten

- Dag van de Kalligrafie (24 maart en 22 september)
- Knutseldagen (2x per week in schoolvakanties, m.u.v. zomervakantie)
- Paaseieren zoeken met de Paasspeurtocht (29 maart t/m 1 april)
- Zondagmiddagconcert door Three of a Kind (8 september)
- Oud-Hollandse Spelletjesdag (6x in de zomervakantie)
- Intocht Sinterklaas (16 november)
- Kasteel van Sinterklaas met Pietenspeurtocht (17 november t/m 5 december)
- Kerstkasteel met Kerstspeurtocht (20 december 2024 t/m 5 januari 2025)

Educatieprogramma

Scholen weten ook dit jaar Kasteel Radboud weer te vinden. In totaal hebben we 1.699 leerlingen met hun begeleiders mogen ontvangen. Het educatieprogramma is verder doorontwikkeld mede op basis van de feedback van leerkrachten.

Het eind vorig jaar, mede dankzij het Weeshuisfonds Medemblik, ontwikkelde programma 'Kruip in de huid van' is een succes. Kinderen maken hierin spelenderwijs kennis met de vaardigheden van een van vier middeleeuwers: jonkvrouw/-heer, hofnar, page of monnik. Dit programma vraagt meer van onze educatievrijwilligers, maar de reacties zijn unaniem positief.

Impressie educatieprogramma Kruip in de huid van

Kasteel Radboud

Tot zover het activiteitenverslag van Kasteel Radboud over het jaar 2024. Het team zet zich ook in 2025 weer vol enthousiasme in om de geschiedenis van het kasteel en de regio West-Friesland tot leven te laten komen voor gasten van alle leeftijden uit binnen- en buitenland.

E-mail: info@kasteelradboud.nl
Website: www.kasteelradboud.nl
Adres: Oudevaartsgat 8, 1671 HM, Medemblik

